

Advies aan gemeenteraad		
Datum advies: 20 april 2021	Afdeling: Financien / control Zaakkenmerk: 148210	
Financiële consequenties: In de gemeentelijke begroting 2021 en meerjarenraming is voor het jaar 2022 rekening gehouden met een bijdrage van € 151.670. De voorgestelde bijdrage van € 162.999 past daar niet binnen. Bij de opmaak van de begroting 2022 zal structureel rekening worden gehouden met het verschil ad € 11.329. Met de aanvulling van het weerstandsvermogen ad € 1.074 zal incidenteel in de begroting 2022 rekening worden gehouden. Het voordeel betreffende de begrotingswijziging 2021 ad € 389 zal ten gunste worden gebracht van het budget voor 2021.	Behandelend ambtenaar: W.J.M. Huppertz	
	Afdelingsmanager: G.H.J. Hollands	
	Portefeuillehouder: De heer R. de Boer	

Onderwerp: BsGW ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2026

Beslispunt:

1. Kennis genomen van de ontwerpbegroting BsGW 2022 en ontwerp meerjarenraming 2022-2026 en kadernota 2022 van de BsGW;
2. Een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de BsGW ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022 en ontwerp meerjarenraming 2022-2026 met dien verstande dat er niet ingestemd kan worden met de berekening en aanvulling van het weerstandsvermogen en de post onvoorzien;
3. Weliswaar niet in te stemmen met de voorgestelde bijdrage aan de BsGW ad € 162.999 maar in de begroting 2022 wel rekening te houden met dit bedrag en de extra bijdrage ter aanvulling van het weerstandsvermogen ad € 1.074;
4. Een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de BsGW ten aanzien van de begrotingswijziging 2021 als gevolg van het toetreden van Mook en Middelaar;
5. Kennis genomen van de verrekening van € 389 als gevolg van de begrotingswijziging 2021 en dit bedrag ten gunste te brengen van het budget 2021.

Toelichting:

Inleiding

De gemeente Simpelveld is per 1 januari 2014 toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling BsGW. Een gemeenschappelijke regeling dient in het voorafgaande jaar een (ontwerp)begroting op te stellen en deze aan de raden van de deelnemende gemeenten voor te leggen. Elke raad wordt zo in de gelegenheid gesteld een zienswijze aangaande deze begroting te geven. De voorliggende ontwerpbegroting 2022 en ontwerp meerjarenraming 2022-2026 zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 24 juni 2020 worden vastgesteld.

Normaliter wordt bij het raadsvoorstel omtrent de begroting voor het nieuwe jaar ook het bestuursverslag meegezonden. Op het moment van afronding van dit voorstel was dit verslag echter nog niet ontvangen. Om het voorstel tijdig in de raadsvergadering van 3 juni te kunnen agenderen kon het voorstel hier niet op wachten. Omdat de raad ook geen zienswijze hoeft af te geven zal het bestuursverslag de raad middels een raadsinformatiebrief worden toegezonden.

Wet- en regelgeving

Gemeentewet en Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Strategische visie / beleidsprogramma

In de strategische visie 2013-2023 zijn drie kernwaarden benoemd, te weten: klantgericht, kwaliteit/focus en samenwerken. Tevens worden drie trends genoemd: schaalvergroting, decentralisatie en bezuinigingen. Deelname aan de BsGW past in dit kader. Dit voorstel heeft betrekking op de volgende beleidsprogramma's: programma 0 Bestuur en ondersteuning, programma 6 Sociaal Domein en programma 7 Volksgezondheid en milieu.

Relatie met bestaand beleid / eerdere voorstellen

n.v.t.

Overwegingen

Kadernota 2022

In de kadernota 2022 (van november 2020) wordt onderscheid gemaakt tussen zekere en mogelijke ontwikkelingen. Zekere ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld loonkostenstijgingen die in een cao zijn afgesproken. Mogelijke ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld het al dan niet van toepassing worden van de fiscale vereenvoudigingswet, de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet, de mogelijke verruiming van het gemeentelijk belastinggebied en de uniforme (samenhangende) objectenregistratie.

Nu de omslag in de systematiek van waarderen grotendeels gerealiseerd is wordt de focus verlegd naar het beheer en actueel houden van de gegevens. Dat wordt lastiger gelet op de nieuwe Omgevingswet waarin er meer mogelijkheden komen om vergunningsvrij (ver)bouwen mogelijk te maken. Dat betekent dat er minder informatie beschikbaar is bij de gemeente en dus ook de BsGW. Daardoor dreigt de gemeentelijke administratie op termijn niet actueel te blijven. Om dit te ondervangen heeft de BsGW het voortouw genomen om te komen tot een regieportaal waarbinnen op een veilige en uniforme wijze gegevens kunnen worden uitgewisseld. Zowel van gemeente en Het Gegevenshuis richting BsGW als vice versa. Een werkgroep bestaande uit leden van de BsGW, Het Gegevenshuis en gemeenten zijn gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat dit de beste (en betaalbare) wijze is om dit proces in te richten. Met de kosten hiervoor (naar schatting € 1 miljoen voor drie jaar, dit jaar dus 333.000) is rekening gehouden in de voorliggende begroting. Vooralsnog zou dit portaal tot 2025 moeten functioneren. In 2025 zou de SOR (samenhangende objectenregistratie) een feit moeten zijn. De SOR is een landelijk initiatief (Rijk en VNG) waarbij gegevens op één plek worden opgeslagen, gewijzigd en aangevuld en dat alle instanties (gemeenten, Gegevenshuis en BsGW) hun informatie op die ene plek kunnen ophalen en onderhouden.

Begroting 2022

De begroting van de BsGW gaat omhoog van 19,5 miljoen (na begrotingswijziging 2021) naar bijna 21,2 miljoen. De verhoging wordt deels veroorzaakt door indexering van de lonen en goederen/diensten maar vooral door de verwachte toename in de proceskostenvergoedingen en het beheer van het regieportaal voor mutatie-uitwisseling tussen de BsGW en gemeenten. De indexering lonen is voor 2021 gesteld op 2,2%. Ook voor de langere termijn wordt een index gehanteerd van 2,2%. Voor uit te betalen proceskostenvergoedingen wordt in de begroting een bedrag van € 3 miljoen opgenomen (2021: ruim € 2 miljoen). De BsGW verwacht dat het totaal aan uitbetaalde proceskostenvergoedingen over 2020 zal uitkomen op € 2,7 miljoen.

Mede op verzoek van de raad zal hierna verder worden ingegaan op de proceskostenproblematiek.

Als voornaamste oorzaak voor het gestegen aantal bezwaren wordt de voortdurende waardeinstijging in de woningmarkt van de laatste jaren aangedragen. Ook worden er verhoudingsgewijs steeds meer bezwaren door de zogenaamde no cure no paybureau's (ncnp) ingediend (zie ook de toelichting in de bijgevoegde oplegnotitie).

Het langverwachte onderzoek van het WODC (Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum) naar deze tendens is inmiddels verschenen. Dit onderzoek is mede op aandringen van de BsGW en gemeenten ingesteld. (Ook Simpelveld heeft haar zorgen in deze per brief kenbaar gemaakt.) Het is de onderzoekers niet gebleken dat (de meeste) ncnp's een verdienmodel hebben ontwikkeld van het maken van bezwaar. In het rapport wordt dit als volgt verwoord in de conclusies: 'Er is anekdotisch bewijs gevonden voor handelingen die gericht lijken op 'profiteren' van bestaande wet- en regelgeving, maar de algehele indruk is dat dit bij de WOZ niet kenmerkend is voor het grootste deel van de ncnp-bedrijven.' De uitgebreide reclamecampagnes door sommige bureau's in de periode rond de aanslagoplegging doen echter anders vermoeden. Vanuit gemeenten en de BsGW was verwacht en gehoopt dat het onderzoek zou uitwijzen dat reparatiewetgeving noodzakelijk zou zijn. Het mogelijk maken van een herinvoering van (een vorm van) een 'Fierensdrempel' wordt algemeen gezien als een oplossing voor dit probleem, zonder de normale rechtsgang te willen frustreren. Deze 'Fierensdrempel' is in het verleden echter door de Hoge Raad verworpen. Hiermee is een mogelijke oplossing voor de alsmaar stijgende proceskosten voorlopig uit zicht geraakt.

Als mogelijke oorzaken van de toename in het aantal bezwaren noemt de BsGW o.a. het feit dat meer mensen thuis zaten in verband met corona en daardoor meer tijd hebben genomen om bezwaar te maken, anderzijds natuurlijk de verder gestegen woz-waarden als gevolg van de ontwikkelingen op de woningmarkt. Overigens is dit een ontwikkeling die landelijk speelt, dus niet alleen bij de BsGW.

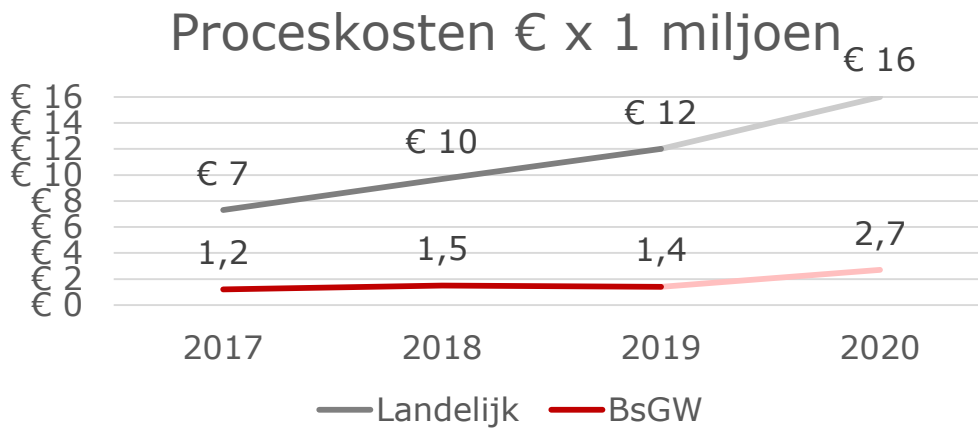
Waarderen van woningen is geen exacte wetenschap. De Waarderingskamer schrijft voor dat waarderders dient plaats te vinden volgens de modelmatige waardebepaling. Hierbij is de marktwaaarde bepalend voor de waardering. De marktwaaarde wordt dan weer vertaald als 'de waarde waartegen een woning zou worden verhandeld op de waardepeildatum' (1 januari). De waarde wordt vergeleken met de waarde van omliggende andere woningen die recent verkocht zijn. Ook wordt gebruik gemaakt van informatie van op internet te koop staande woningen. Jaarlijks controleert de Waarderingskamer de werkwijze van de BsGW. Al diverse jaren krijgt de BsGW het predicaat 'voldoende'. Onlangs heeft de Waarderingskamer aangegeven dat de BsGW dicht tegen het predicaat 'goed' aan zit.

Voor een verdere toelichting op de problematiek van de proceskostenvergoedingen wordt, naast de oplegnotitie, verwezen naar (de toegang tot) de verhelderende presentatie van de BsGW, die de raad per brief van 4 maart jl. via de griffie ter beschikking is gesteld. Daaruit valt op te maken dat de ontwikkeling bij de BsGW iets gunstiger is dan de landelijke trend. Ook op de woz-uitvoeringskosten scoort de BsGW relatief goed. Desondanks laat de ontwikkeling van de proceskostenvergoedingen het volgende, stijgende beeld zien:

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
595.000	621.000	1.167.000	1.332.000	1.700.000	1.500.000	2.700.000	3.000.000

De BsGW denkt dat de ligging van drie van de vijf grootste ncnp-bureau's te maken kan hebben met de stijging van het aantal bezwaren uit die hoek. Eén bureau is binnen de provinciegrenzen gevestigd, twee zijn in Gelderland vlak bij de grens met de provincie Limburg gevestigd.

Ten opzichte van de landelijke ontwikkeling kan de ontwikkeling bij de BsGW als volgt worden weergegeven (waarbij vermeld dient te worden dat de cijfers hierboven van een recenter datum zijn):

De BsGW werkt verder aan haar visie op automatisering (I-visie). Op 31 december 2021 loopt het contract voor het huidige belastingpakket af en het contract voor de ict-infrastructuur op 31 mei 2022. Mede ingegeven door de (te verwachten) hoge kosten die een nieuw 'maatwerkpakket' met zich kan gaan brengen stelt de BsGW dat harmonisatie van belastingverordeningen de uitvoeringskosten van de BsGW zou kunnen beperken. Daarbij wordt uitdrukkelijk aangegeven niet in de autonomie van de raden te willen treden, maar het zou wel helpen om in de toekomst een zo effectief en efficiënt mogelijke belastingheffing waar te kunnen blijven maken. Harmonisatie past ook binnen de doelstellingen van de BsGW om een efficiënte en effectieve organisatie te zijn. Bij de toetreding in 2014 heeft overigens al een eerste harmonisatie plaats gevonden. Dit betrof met name praktische zaken als de datering van de aanslag en (de termijn van) de automatische incasso.

In dit kader wordt voorgesteld de discussie omtrent een herijking van de verdeelsystematiek van de bijdragen uit te stellen totdat de discussie omtrent harmonisatie is afgerond.

Verder werkt de BsGW voortvarend aan haar ondernemings- en ontwikkelplan. Uiterlijk in 2025 moet dit helemaal uitgevoerd zijn en moet de structurele formatiereductie leiden tot een kostenbeperking. Het begrote bedrag van € 4 miljoen was per 31 december 2020 nagenoeg in zijn geheel besteed.

Op initiatief van de rekenkamercommissie van de gemeente Venlo is onlangs een regionaal rekenkameronderzoek bij de BsGW gestart naar de efficiency en effectiviteit van de organisatie. Diverse andere rekenkamercommissies hebben zich hierbij aangesloten (Beesel, Bergen, Gennep, Kerkrade, Stein en Peel en Maas). Elke commissie/gemeente wordt vertegenwoordigd in de stuurgroep die de formele opdrachtgever van een onderzoeksbureau is. Er is geen deadline gesteld waarbinnen het onderzoek afgerond moet zijn.

In tegenstelling tot de begroting 2021 wordt nu ook weer een extra aanvulling van het weerstandsvermogen gevraagd. Mede door de hoger dan verwachte proceskostenvergoedingen en de extra corona-uitgaven is het weerstandsvermogen gezakt tot onder het afgesproken minimum. De uitgevoerde risicoanalyse komt uit op 1,33 miljoen. Hiervoor is een aanvulling nodig van € 140.000. Voor Simpelveld betekent dat een extra bijdrage van € 1.074. Omdat de BsGW de proceskostenvergoedingen al ruim heeft begroot worden er vraagtekens gezet bij het extra opnemen van een post van € 250.000 in het weerstandsvermogen (zie risico-analyse op pagina 63 van de ontwerpbegroting 2022) en de post onvoorzien. Derhalve wordt voorgesteld hierover in de zienswijze op de begroting een opmerking te plaatsen.

Begrotingswijziging 2021

Als gevolg van de toetreding van de gemeente Mook en Middelaar dient de begroting 2021 aangepast te worden. Deze was immers opgesteld en aangenomen op een moment dat nog niet definitief bekend was dat Mook en Middelaar per 1 januari 2021 zou toetreden. De kosten stijgen met € 65.000 naar 19,52 miljoen. De bijdrage van de nieuwe gemeente bedraagt € 105.000 waardoor de bijdrage voor de overige gemeenten in totaal met € 40.000 omlaag kan. Voor Simpelveld betekent dat een verlaging van € 389.

Samenwerking Voerendaal

Net als de gemeente Simpelveld is de gemeente Voerendaal sinds 1 januari 2014 toegetreden tot de BsGW. Voerendaal, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf en Brunssum zullen een vergelijkbare zienswijze afgeven waarbij weliswaar een positieve zienswijze zal worden afgegeven, echter met de kanttekening niet in te kunnen stemmen met de in de begroting opgenomen post onvoorzien en de in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen opgenomen extra post voor proceskostenvergoedingen. Deze zienswijze is in de samenwerking in het kader van de werkgroep 'Samen Grip Op Verbonden Partijen' tot stand gekomen.

Opties

n.v.t.

Personele aspecten

n.v.t.

Financiële aspecten

Voor Simpelveld betekent de voorgelegde begroting dat de bijdrage van € 140.000 in 2020 naar € 162.999 gaat. Dit is een sterker toename dan de lijn van de meerjarige raming zoals die was opgenomen in de begroting 2021 van de BsGW en waarmee dus ook in de Simpelveldse begroting rekening is gehouden. Schematisch kan een en ander als volgt worden weergegeven:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Voorstel BsGW							
Reguliere bijdrage	123.968	136.791	140.000	162.999	167.000	171.000	174.000
Begrotingswijziging 2021			-389				
Aanvulling weerstandsvermogen				1.074			
Totaal	123.968	136.791	139.611	164.073	167.000	171.000	174.000
Begroting Simpelveld	123.968	136.791	141.000	151.670	152.960	155.550	155.550
Tekort (-)/overschot	0	0	1.389	-12.403	-14.040	-15.450	-18.450

NB Het voordeel als gevolg van de toetreding van Mook en Middelaar dat in 2021 leidt tot een verlaging van € 389 is in de daaropvolgende jaren verdisconteerd in de reguliere bijdrage.

Samengevat kan de stijging van de begroting van de BsGW als volgt worden samengevat waarbij met name de proceskostenvergoedingen en het regieportaal leiden tot een structurele verhoging zoals ook blijkt uit de cijfers hierboven:

Proceskostenvergoedingen	€	960.000
Indexering loonkosten	€	298.000
Indexering goederen en diensten	€	130.000
Regieportaal	€	333.000
Totaal	€	1.721.000

Ondanks onze kritiek op de aanvulling van het weerstandsvermogen zal er bij de opmaak van de begroting 2022 rekening worden gehouden met het verschil ad € 11.329 (regulier/structureel) en € 1.074 (weerstandsvermogen/incidenteel).

De verlaging van de bijdrage over het jaar 2021 ad € 389 zal ten gunste worden gebracht van het budget van dit jaar.

Aanbesteding

n.v.t.

Communicatie

n.v.t.

Evaluatie

n.v.t.

Vervolg / planning

Commissievergadering	20 mei 2021
Raadsvergadering	03 juni 2021
Versturen zienswijze	04 juni 2021
Vaststellen begroting door AB BsGW	24 juni 2021

Bijlagen

- BsGW aanbestedingsbrief ontwerpbegroting 2022 (doc.nr. 149200);
- BsGW ontwerpbegroting 2022 en ontwerp meerjarenraming 2022-2026 (doc.nr. 149195);
- BsGW aanbestedingsbrief kadernota 2022 (doc.nr. 149199);
- BsGW kadernota begroting 2022 (doc.nr. 149197);
- BsGW oplegnotitie kadernota 2022 (doc.nr. 149198);
- Zienswijze begroting 2022 en begrotingswijziging 2021 (doc.nr. 149191).

Beslispunt:

1. Kennis genomen van de ontwerpbegroting BsGW 2022 en ontwerp meerjarenraming 2022-2026 en kadernota 2022 van de BsGW;
2. Een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de BsGW ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022 en ontwerpbegroting 2022-2026 met dien verstande dat er niet ingestemd kan worden met de berekening en aanvulling van het weerstandsvermogen en de post onvoorzien;
3. Weliswaar niet in te stemmen met de voorgestelde bijdrage aan de BsGW ad € 162.999 maar in de begroting 2022 wel rekening te houden met dit bedrag en de extra bijdrage ter aanvulling van het weerstandsvermogen ad € 1.074;
4. Een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de BsGW ten aanzien van de begrotingswijziging 2021 als gevolg van het toetreden van Mook en Middelaar;
5. Kennis genomen van de verrekening van € 389 als gevolg van de begrotingswijziging 2021 en dit bedrag ten gunste te brengen van het budget 2021.

Het college van burgemeester en wethouders in Simpelveld,

De secretaris,

De burgemeester,

Mw. mr. M. Liu

mr. R de Boer

In de raadscommissie vergadering van 20 mei 2021 hebben de fracties als volgt geadviseerd:

De fractie	BurgerBelangen	:	voor / ~~tegen~~
	Leefbaar Simpelveld	:	voor / ~~tegen~~
	Lokaal Actief	:	voor / ~~tegen~~
	CDA	:	voor / ~~tegen~~
	SAMEN 1	:	voor / ~~tegen~~

De commissiegriffier

Aanbieding aan de Raad

Aan de raad wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting BsGW 2022 en ontwerp meerjarenraming 2022-2026 en kadernota 2022 van de BsGW;
2. Een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de BsGW ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022 en ontwerpbegroting 2022-2026 met dien verstande dat er niet ingestemd kan worden met de berekening en aanvulling van het weerstandsvermogen en de post onvoorzien;
3. Weliswaar niet in te stemmen met de voorgestelde bijdrage aan de BsGW ad € 162.999 maar in de begroting 2022 wel rekening te houden met dit bedrag en de extra bijdrage ter aanvulling van het weerstandsvermogen ad € 1.074;
4. Een positieve zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de BsGW ten aanzien van de begrotingswijziging 2021 als gevolg van het toetreden van Mook en Middelaar;
5. Kennis te nemen van de verrekening van € 389 als gevolg van de begrotingswijziging 2021 en dit bedrag ten gunste te brengen van het budget 2021.

Simpelveld, 3 juni 2021

Het presidium van Simpelveld,
De griffier,

De voorzitter,

bc. F.G. Simons

mr. R. de Boer